

TÉMA MĚSÍCE: Bez brýlí v jakémkoliv věku

Před několika desítkami let bylo možné vylepšit špatný zrak pouze brýlemi. Dnes umějí lékaři nabídnout lidem s problémy se zrakem takřka zázraky, a to v jakémkoliv věku. Brýle potřebují nejen mladí lidé, například při sportu, ale také lidé ve středním věku, kteří po čtyřicítce potřebují brýle na čtení. Rovněž senioři, kteří čekají na operaci šedého zákalu, se mohou s operací zbavit i brýlí. Jak se zbavit brýlí v jakémkoliv věku, radí MUDr. Andrea Janeková, FEBO.

Jaké oční vady lze operací korigovat?

Moderní chirurgie nabízí různé refrakční zákroky, které umí korigovat celou řadu očních vad, jako jsou krátkozrakost, astigmatismus či vetchozrakost. Pomoci může jak laserová korekce zraku, tak i výměna nitrooční čočky. Každý zákrok se ale hodí pro někoho jiného. Vzhledem k tomu, že i oči stárnou, existují v různých životních obdobích pro odstranění dioptrií odlišné operační metody.

Začněme laserovými operacemi, pro koho jsou vhodné a co řeší?

Laserová operace očí je vhodná pro odstranění očních vad, jako jsou krátkozrakost, dalekozrakost i astigmatismus. Je vhodná zejména pro mladší pacienty ve věku 18–45 let, které obtěžuje nošení brýlí a kontaktních čoček, zejména z důvodu sportování, cestování, ale i při každodenních činnostech. Vhodnost laserové operace je vždy individuální a lze ji doporučit pouze na základě komplexního předoperačního vyšetření.

Existují i různé typy laserových operací?

Ano, dříve se používala starší metoda PRK, postupně byly pacientům nabídnuty i modernější laserové metody, jako je femtoLASIK a ReLEX SMILE. V Očním centru Praha nyní podstupuje většina našich pacientů právě poslední zmíněnou metodou SMILE, která je nejšetrnější a nejpresnější metodou korekce zraku. Během operace se na základě přesných výpočtů upraví požadovaný počet dioptrií. Díky minimálnímu zásahu do oka je doba hojení a rekonvalescence velice krátká a člověk se po operaci vrací téměř okamžitě do běžného života.

Odborný poradce:

MUDr. Andrea JANEKOVÁ, FEBO

Vedoucí lékařka centra kataraktové a refrakční chirurgie / Zástupce primáře

Ročně provede přes 2000 nitroočních operací. Specializuje se na chirurgii šedého zákalu, refrakční chirurgii a chirurgii sítnice a sklivce. Věnuje se rovněž minimálně invazivní chirurgii glaukomu (tzv. MIGS).

Co když laserová operace není pro zájemce vhodná?

Laserový refrakční zákrok není vhodný pro pacienty, kteří nemají ustálené dioptrie alespoň po dobu jednoho roku. Laserovou korekci zraku také nemohou podstoupit například pacienti, kteří mají příliš tenkou rohovku nebo kteří mají vysoký počet dioptrií. Řešením pro tyto pacienty by mohla být implantace fackické nitrooční čočky (ICL – implantable contact lens). Jedná se o tenkou nitrooční kontaktní čočku. Implantuje se před lidskou čočku, která zůstává v oku zachována.

Probrali jsme možnosti pro mladé, co nabízíte pro osoby ve středním věku?

Přibližně po 40. roce života začne lidské oko ztrácet schopnost akomodovat neboli zaostřovat na blízkou vzdálenost a postupně začneme vidět špatně na čtení. Odborně se tomuto procesu říká presbyopie nebo vetchozrakost. Základním řešením presbyopie jsou brýle na čtení. Pokud člověk nosí i brýle na dálku, nevyhne se neustálému střídání brýlí. Alternativou je může být refrakční nitrooční operace zraku PRELEX (Presbyopic lens exchange).

V čem tato operace spočívá?

Při operaci PRELEX se vymění lidská čočka za novou multifokální, trifokální či

EDOF nitrooční čočku. Při zákroku lze odstranit jakýkoli počet dioptrií. Díky tomu se pacient může zcela zbavit brýlí na blízko, střední vzdálenost, jako je například počítač, i na dálku. Kromě zbavení se brýlí je výhodou i to, že pacientům již po operaci PRELEX nehrozí vznik šedého zákalu.

Co je šedý zákal a jak se léčí?

Šedý zákal neboli katarakta je stav, při kterém dochází ke snížení průhlednosti lidské čočky, a to nejčastěji v důsledku stárnutí. Většinou se objevuje ve věku 65 až 75 let. Příznakem je zamlžené, zhoršené a zkreslené vidění na blízko i do dálky, ale i změna vnímání barev. Šedý zákal nelze odstranit jinak než operací a neexistuje jiný způsob jeho léčby. Princip operace šedého zákalu je obdobný jako u operace PRELEX. I při operaci šedého zákalu dochází k výměně nitrooční čočky, kdy se vymění zkalená lidská oční čočka za čočku umělou.

Lze se i v tomto případě zbavit při operaci brýlí?

Ano, pacient si může připlatit za prémiové nitrooční čočky, které jsou pro zrak šetrnější, poskytnou lepší kontrastní citlivost nebo jim právě umožní se zcela zbavit závislosti na brýlích. U nás v Očním centru Praha volí více než 85 procent pacientů některou z našich prémiových nitroočních čoček.